

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la cererea de accelerare

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Eșanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii,

*(Dosarul nr. 2ra-524/24
NR. PIGD 2-22125593-01-2ra-23072024)*

Termenele de judecare a cauzelor. Lipsa condițiilor de accelerare.
--

10 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Ion Eșanu cu privire la accelerarea examinării cauzei

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Elena Croitor, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 august 2022, Ion Eșanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând încasarea sumei de 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei extrajudiciare, a sumei de 1 000 000 lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

2. Prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 29 noiembrie 2022, a fost atrasă Procuratura Generală a Republicii Moldova, în calitate de intervenient accesoriu.

3. Prin hotărârea din 09 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată concretizată înaintată de Ion Eșanu. S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Ion Eșanu prejudiciul moral în mărime de 80 000 lei cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli (costul) pentru efectuarea expertizei extrajudiciare. În rest, s-au respins pretențiile ca fiind neîntemeiate.

4. Prin decizia din 09 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Ion Eșanu, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 09 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

5. La 23 iulie 2024, 24 iulie 2024 și la 05 august 2024 (corectat redactat), prin intermediul poștei electronice (f.d. 23, 30, 34, Vol. II), Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

6. La 01 august 2024, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 aprilie 2024 a Curții de Apel

Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

7. La 19 august 2024, Ion Eșanu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

8. La 04 august 2026, Ion Eșanu a depus o cerere de accelerare a procedurii de examinare a recursului. Potrivit cererii de accelerare, recurentul a menționat că dosarul se află pe rolul Curții Supreme de Justiție doi ani, iar acest termen afectează grav dreptul său la un proces echitabil. Litigiile privind încasarea prejudiciului moral au un impact psihologic și financiar major asupra acestuia, iar tergiversarea nejustificată îi aduce prejudicii morale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art.192 alin.(1¹) - (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

(1¹) În situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.

(1²) Instanța decide asupra cererii de la alin. (1¹) printr-o încheiere motivată, prin care fie obligă instanța care judecă cauza în fond să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

(1³) O cerere repetată privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei poate fi înaintată după 6 luni de la data la care a rămas definitivă încheierea emisă în condițiile alin. (12).

(2) Cauzele privind încasarea pensiei de întreținere, apărarea drepturilor și intereselor minorului, repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, litigiile de muncă, contestarea actelor normative, a hotărârilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice, ale altor organe și organizații, ale persoanelor oficiale și funcționarilor publici se judecă de urgență și în mod prioritar.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

10. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene pentru Drepturile Omului, instanțele judecătorești au obligația pozitivă de a întreprinde toate măsurile necesare pentru ca procesul civil să se desfășoare într-un termen rezonabil, în sensul art. 6§1 CEDO, fapt ce rezidă inclusiv și din prevederile art. 4 și art. 192 din Codul de procedură civilă citate supra.

11. Completul de judecată atestă că judecarea prezentei cauze la Curtea Supremă de Justiție este într-adevăr îndelungată, însă durata prelungită de examinare este determinată de împrejurări în mare parte neimputabile instanței, cum ar fi demisia judecătorilor Curții Supreme de Justiție și numărul mare de funcții vacante de judecător al Curții, în care în prezent activează efectiv doar 11 din cei 20 de judecători, după cum prevede Legea nr. 64 din 30 martie 2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție. Numărul mare de cauze pendinte la fel este factor decisiv la durata procedurilor.

12. În plus, judecătorul raportor Stela Procopciuc, este membru al completelor de judecată speciale constituite pentru examinarea contestațiilor depuse în temeiul Legii nr. 26 din 10 martie 2022, Legii nr. 65 din 30 martie 2023 și Legii nr. 252 din 17 august 2023, care se referă la evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor. De asemenea, judecătorul Stela Procopciuc examinează, în primă instanță, contestațiile depuse împotriva Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului Superior al Procurorilor. Ultimele categorii de cauze se examinează în termen restrâns și în ședințe de judecată cu participarea părților.

13. Completul de judecată subliniază că fixarea termenului pentru examinarea admisibilității recursurilor presupune o planificare echilibrată, în funcție de volumul total al cauzelor aflate în procedura completelor, dar și de necesitatea studierii corespunzătoare a dosarului, în vederea asigurării unei examinări eficiente.

14. Având în vedere situația descrisă mai sus, ținând cont de provocările cu care se confruntă Curtea Supremă de Justiție, inclusiv sarcina sporită de lucru per judecător, Completul de judecată nu poate stabili un termen mai restrâns după cum solicită recurentul Ion Eșanu pentru examinarea cauzei în ordine de recurs. La caz, următoarea ședință pentru examinarea cauzei este stabilită pentru data de 09 septembrie 2026, fiind cel mai proxim termen, reieșind din agenda judecătorului raportor.

15. În asemenea circumstanțe, Completul de judecată consideră că admiterea cererii de accelerare nu este rațională.

16. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 192, art. 269-270 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Ion Eșanu cu privire la accelerarea procedurii de judecare în ordine de recurs a cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Eșanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Ion Munteanu

Elena Croitor